

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут, а према потреби и више пута недељно. Претплата се полаже у напред, и то најмање за пола године код свију полицијских власти, и износи: 20 динара на годину за државна и општинска надлештва, а за све друге претплатнике у опште 12 динара годишње. За иностранство: годишње 24, полугодишње 12 динара у злату. Поједини бројеви „Полицијског Гласника“ не продају се. Рукописи се не враћају.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

Његово Величанство Краљ Петар I. благоволео је, на предлог Заступника Министра Унутрашњих Дела, Министра Финансија, одликовати:

**Орденом Св. Саве
ЧЕТВРТОГ СТЕПЕНА:**

Венијамина Шарковића, трговца из Рашке.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела 1. јануара 1911. године, у Београду.

Његово Величанство Краљ Петар I. благоволео је, на предлог Заступника Министра Унутрашњих Дела, Министра Финансија, одликовати:

**Орденом Св. Саве
ПЕТОГ СТЕПЕНА:**

Љубомира Курсулића, трговца из Рашке.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела, 1. јануара 1911. године, у Београду.

Указом Његовог Величанства Краља Петра I., на предлог Заступника Министра Унутрашњих Дела, Министра Финансија, а по саслушању Министарског Савета, решено је:

да се Драгољуб М. Петаковић, полицијски писар прве класе среза мачванског на основу § 76. закона о чиновницима грађанског реда, отпусти из државне службе с тим, да му се на име помоћи издаје из државне касе 30% од његове досадашње плате.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела, 30. децембра 1910. године, у Београду.

РАСПИС

свима окружним начелствима

Из извештаја инспекторâ подручног ми Министарства, извештаја окр. начелника,

као и из појединих конкретних случајева, који су ми достављени услед жалби — увидео сам, да многи срески начелници, противно § 156. а. крив. судског поступка, држе дуже у притвору лица, која су стављена под кривичну истрагу и притвор, но што горе поменути законски пропис допушта.

Правдање тих среских начелника, да се истрага не може брзо да оконча, неосновано је у већини случајева, пошто су ретка казнима дела, која се ни за месец, а особито за два месеца, не би могла довршити. На против, из појединих случајева видео сам, да је томе узрок немарност чиновника, који на ислеђивању тих кривица ради и недовољан надзор среског старешине над радом по тим предметима; јер се дешавало да по неколико дана, па чак и месеци иследне власти нису ништа радиле по предметима, по којима су кривци већ стављени у притвор.

Кривична дела, по којима су кривци у притвору, по самој природи су хитна и рад на ислеђењу тих дела не сме се ни у ком случају запостављати, нити без стварног разлога одуговлачити.

С тога препоручујем томе начелству и свима среским начелницима да најозбиљније стално настојавају, да се сва кривична дела, за која кривци буду стављени у притвор, одмах и неодложно извиђају и кривци што пре, а најдаље у законом одређеном року, суду спроводе.

Дешава се да одуговлачење истраге по овим делима, често бива зато, што општински судови не шаљу одмах уверење о владању и имовном стању за окривљене, или што се друге иследне власти одмах не одазову захтеву власти, која води истрагу, и која од њих тражи да испитају извесне сведоке, или да упуте поједина лица ради суочења, или да учине потребан увиђај, претрес и томе слично или што позвани сведоци неће да предстану власти по позиву и т. д. А међу тим срески начелници, као иследници, према свему томе остају равнодушни, не водећи рачуна, што због такве немарности притворена лица остају дуже у притвору но што то закон допушта и што резултат истраге захтева.

Да овога не би било, ја препоручујем истражним властима, да уверења за притворене кривце траже чим донесу решење о притвору. На случај да се општински судови не одазову том захтеву, онда нека срески начелници, према небрежљивим општинским председницима примене најстроже казне, на које им закон даје право. А ако се деси, да се која од истражних власти не одазове у остављеном року захтеву оне власти, која води истрагу, онда одмах о том треба извести свог претпостављеног окружног начелника. Начелник окружни наредиће да се одмах по тражењу поступи и у исто време одговорног чиновника узети на одговор и казнити, ако је то у његовом подручју, а ако је у другом округу, он ће мене о томе дешетом извести, како бих ја предузео даље што треба. Кад пак сведок неће да предстане по позиву, онда нека се иследна власт користи правом § 99. крив. поступка и такве сведоке добави силом своје власти, па за неоправдан недолазак казни их, као што прописује речени законски пропис.

Среским начелницима стављам у дужност да они воде лично истрагу по свима тежим делима, а особито по оним која повлаче притвор. Изузетак од тога може бити само у случајевима када су они спречени другим службеним послом, но и тада истрага се има водити под њиховим надзором и упутством.

Окружним начелницима препоручујем да се сваком приликом, када врше ревизију као и у сваком другом случају уверавају прегледањем акта по којима су кривци у притвору, да ли срески начелници у свему поступају овако како наређујем, па за свако противно поступање, одговорне чиновнике казне у границама своје власти и мене о томе извештавају.

Овај претпис нека се саопшти на потпис свима полицијским чиновницима ради знања и управљања.

ПБр. 25019

29. децембра 1910. год.

у Београду.

Заступник
Министра унутрашњих дела,
Министар финансија,

Стој. М. Протић с. р.

СТРУЧНИ ДЕО

О ПРОДАЈИ ЗА ИЗВРШЕЊЕ ОДЛУКА СУДСКИХ

(НАСТАВАК)

Разлозима већине ми ћемо додати још и овај. Ми знамо да се процедура егзекуције може употребити само тамо где има извршне одлуке судске. Када повериоци имају такву одлуку противу дужника, зар би било и правично и логично такав положај изменити због тога што купац на јавној продаји није положио излицитирану цену? Зар није рационалније и правним правилима саобразније узети да је купац, купујући пописано добро, себе ставио, у погледу поверилаца, у положај дужника чије се добро продаје, из чега излази да повериоци, и наспрам њега, имају она иста права која су имали и наспрам дужника, поименце право да, за наплату својих тражбина, не иду више пред суд? Свакако треба узети да је купац на јавној продаји примио на себе обавезу дужникову да повериоце, у мери понуђене цене, измири, и, наравно, ту обавезу на себе је примио онако каква је она била, то јест у стању обавезе извршном одлуком судском утврђене. Иначе би купац, противно вољи њиховој, положај поверилаца једнострано погоршао. Отуда закључак: да и обавеза купчева да плати онај мањак који се покаже другом продајом има исти карактер, то јест има се узети да је и та обавеза била предмет извршне одлуке судске, због чега није потребно да повериоци понова због ње спор воде. У осталом, кад год се врши пренов (новација) дуга на тај начин што поверилац место старог добија новог дужника (§ 848. Грађ. Зак.), тада је нови дужник — осим ако се не би нарочито друкчије уговорило — у истом правном односу као и стари. Према томе, ако је поверилац имао против старог дужника извршну одлуку судску, он ће имати право, и према новом, на егзекутивну наплату. Јавна продаја је једна врста пренова где, место једног дужника, онога над којим се врши процедура принудне наплате, долази други, купац на лицитацији — наравно у границама цене коју је он на овој понудио, — што значи да повериоци могу, и од купца, наплатити егзекутивно оно на што се он обавезао, па, дакле, и ону штету и трошкове из §-а 484.

Да се сви трошкови и штета која се покаже новом продајом може наплатити егзекутивно од купца на првој лицитацији, то мисли и Апелациони Суд (II. Одељење), у једној пресуди коју смо већ напред цитирали и коју је пресуду, као што смо и тамо казали, одобрио и Суд Касациони (II. Одељење), решењем својим од 24. Октобра 1902. год. Бр. 8278.. Апелациони Суд, на име, вели, у својој пресуди (С. Јањић, *op. cit.*, *Полицијски Гласник*, год. 1904., број од 5. Септембра, стр. 275.) између осталог и ово: »Према овоме први купац није ослобођен одговорности за накнаду штете, него се за расправу исте имају применити општи прописи

гл. III. грађан. законика. Овако разумевање прописа § 481. гр. пост. утврђује се још и тиме, што се по тач. 6. § 465. грађ. пост. *наилага штете ове врсте може вршити егзекутивно и без судске пресуде*⁽¹⁾. У истом смислу је и решење Министра Унутрашњих Послова од 24. Августа 1884. год., Бр. 10096., које смо напред, у другом циљу, такође цитирали и у коме стоји ово: »Штету, пак, на овај начин проузроковану (— то јест када купац не положи излицитирану цену па дође до нове продаје —), по јасном пропису § 465. т. 6. грађ. пост. наплаћује сама извршна власт из имања сада дужника... (— овде долази име купца на првој продаји —) према продавцу — маси без пресуде или решења судског»⁽²⁾. Међутим, као што смо то већ видели, решење Првостеп Шаб. Суда од 12. Децембра 1902. год. бр. 28357., које је одобрио и Суд Касациони (решење од 22. Априла 1903. год., бр. 2596.), не само да спори заинтересованим лицима, дужнику односно повериоцима, право да могу, без судске пресуде, наплатити од купца на првој лицитацији све трошкове и штету који буду другом продајом проузроковани, већ, по том решењу, купац одговара само у границама положене кауције⁽³⁾. Да наведемо, у истом смислу, то јест да се сва штета која се другом продајом покаже не може наплаћивати егзекутивно, још и пресуду, раније већ цитирану, Апелационога Суда од 19. Августа 1903. год. бр. 3258., у којој читамо и ово: »У пропису §§ 484. и 481. грађ. суд. пост. у начелу је признато право оштећеним лицима (дужнику и повериоцу) на накнаду штете, која би се појавила, кад купац не положи излицитирану цену, па се на другој продаји мања цена добије, а одговорност за штету и количина исте има се утврђивати *путем грађанског спора*⁽⁴⁾ по прописима главе XXX. грађ. зак. која говори о штети, јер одговорност за штету и количина исте имају свој извор у материјалном (грађанском) законика»⁽⁵⁾.

Ако други купац положи излицитирану цену, тада је ствар проста: од првога ће се купца тражити она разлика између цена на првој и другој лицитацији, заједно са интересима као и са трошковима који су поновном продајом изазвани, и само, као што смо то већ видели, може бити говора о томе, дали се сва та сума, коју први купац дугује повериоцима (односно дужнику чије је добро продавано) наплаћује егзекутивно, без судске пресуде.

Али ствар постаје тежа и компликованија, ако претпоставимо да ни други купац своју обавезу испунио није, да, дакле, ни он није положио цену коју је понудио на новој, другој, лицитацији.

1) Курсив је наш.

2) С. Јањић *op. cit.*, *Полицијски Гласник*, год. 1904., број од 30. Маја, стр. 156.. Г. Јањић, на истом месту, долаже: »У овом смислу има решење Министра унутр. дела ПХ 11641. од 6. нов. 1884. год.»3) С. Јањић, *op. cit.*, *Полицијски Гласник*, год. 1904., број од 5. Септембра, стр. 275..

4) Курсив је наш.

5) С. Јањић, *op. cit.*, *Полицијски Гласник*, год. 1904., број од 19. Септембра, стр. 288. и 289.)

Власт ће, наравно, тада одредити и трећу продају, на трошак и штету другог купца (§ 484.). Ако сад и на тој продаји цена добру спадне, то јест ако трећа лицитација да мање него друга — која је већ дала мање него прва — ко ће одговарати за тај нови мањак, за деференцију између друге и треће продаје? Да ли сам други купац или и онај први?

Да узмемо један пример. На првој лицитацији добро је продато за 12.000 динара; на другој 10.000, а на трећој 8.000. Дакле, разлика је између друге и прве продаје 2.000, а између друге и треће, такође, 2.000 динара. Да ли ће повериоци моћи целокупну диференцију између прве и последње продаје, у суми од 4.000 динара, тражити од самога првога купца; или ће они имати право од њега захтевати само ону разлику између онога што је он понудио и онога што је понудио други купац — дакле, само 2.000 динара, — док ће се за онај остатак имати обратити једино другом купцу?

За прву солуцију може се навести овај правни разлог. Да је први купац положио понуђену цену, то јест 12.000 динара, нити би дошло до поновних продаја нити би повериоци (односно дужник) претрпели штету од 4.000 динара. Први купац је, дакле, проузроковао те штете, и он је дужан накнадити је по оној пређутној клаузули у сваком уговору, да се плати штета која би се причинила неизвршењем обавезе. Први купац, пак, ступајући, исплатом свих оних 4.000 динара, у права поверилаца (односно дужника) имао би да од другог купца тражи 2.000 динара: овај купац, не извршујући своју обавезу, довео је до тога те је он, први купац, платио 4.000 динара, док би иначе платио само 2.000 динара.

Друга, пак, солуција може се бранити овако. Положај заинтересованих лица пошто се сврши друга продаја јесте овакав. Први уговор о продаји и куповини раскинут је, њега нема, јер је на место њега дошао други, онај који је закључио други купац, на поновној лицитацији; од првога уговора преостаје само обавеза купчева да повериоцима накнади причињену им штету, то јест да плати онај мањак који се је показао другом продајом. Дакле, повериоци, после поновне продаје, имају ова два права: 1^о, да траже тај мањак од првога купца и 2^о, да од другог купца траже оно што је он понудио, то јест другу излицитирану цену. Других права они немају, поименце немају, осим онога што смо под првом тачком навели, ништа друго да траже од првога купца. Обавеза у којој је овај био наспрам поверилаца до поновне продаје замењена је сада његовом обавезом да положи мањак и обавезом другог купца да положи излицитирану цену. Могло би се рећи да, у мери ове цене, повериоци су примили за дужника другог купца, док су првог за толико ослободили. Овај правни однос између првога купца и поверилаца (односно дужника), овако заснован и утврђен, не може се изменити том евентуалношћу да други купац не положи цену, због чега је дошло и до треће продаје,

која је дала још мање него и друга. Та евентуалност може имати једино дејства на правни однос између поверилаца (односно дужника) и другог купца; она је могућна последица уговора закљученога, на другој лицитацији, између поверилаца (односно дужника) и њега, другог купца. Она није никаква последица правнога односа између првога купца и поверилаца (односно дужника) нити може имати на њега какав утицај.

(НАСТАВИЋЕ СЕ)

Ж. Периф.

ГРАНИЧНЕ МЕЂЕ УМИШЉАЈА И НЕХАТА

ПРВИ ДЕО

Глава I. Увод

Кривично право има своју особиту социјалну задаћу. Целокупно право, па и кривично као његов део, има прву задаћу да формира правни поредак, да рече: шта се има сматрати за законско право, а шта за неправно. И кад закон то уради онда држава, која се карактерише тиме што има на расположењу један квантум велике и добро организоване физичке силе, нагони свакога појединца да мора поштовати наредбе правнога поретка. Ако он то неће, биће нагнан силом. Појединац, па и читави редови друштвени у нормалноме стању ствари, немају могућности да се одупру државној сили. Ако то покушају биће уништени. И тако хтели нехтели, они морају да поштују прописе правнога поретка.

У свакој друштвеној организацији правни поредак гарантује појединцима извршан квантум права, обезбеђује им један извршан комплекс животних интереса, да би они могли живети и делати сагласно основним принципима на којима почива та друштвена организација. Ти правом заштићени животни интереси људи, називају се правним добрима. Но правна добра могу припадати не само појединцима већ и организацији, заједници, целини.

Свакоме појединцу стадо је до тога, да његови животни интереси, његова правна добра буду поштована, да их нико не вређа. Али је и држави, општом правном поретку такође до тога стадо. Јер појединцима или појединим друштвеним организацијама додељен је онај квантум права који они морају имати, па да и целина друштвена као таква може постојати. Отуда се у свакој повреди правнога добра једнога човека, у исто време вређа друштвена целина, постојећа социјална организација, јер се подривају темељи на којима она почива. Врховна задаћа пак свега правнога поретка јесте да ту социјалну организацију, заједничко правно добро, чува.

Држава као представник целине, у интересу њеном, мора да реагира на сваку повреду права. Она редовно реагира на тај начин што нарушиоца враћа у границе права. Али таква јој реакција није довољна. Извесна правна добра поједи-

наца и друштва од особитога су значаја за целину, за државу. Та особито важна правна добра држава мора особито и да заштити. И кад неко њих повреди, онда се он не само враћа у границе права него бива кажњен. Држава поништава његова правна добра: живот, слободу, имање итд. готово свети му се за његове поступке. Заиста казном заштићена правна добра веома су енергично заштићена. Онај ко њих хоће да вређа зна да ће му се не само силом одузети оно што је он повредом добио, већ да ће му се и поред тога одузети још и велики квантум права којима сам располаже. Нормално се претпоставља да ће свака повреда права бити пронађена и да ће на њу држава реагирати. Код правних повреда, за које се казни, злочинац не може никад рачунати да што добије, већ само да изгуби велику количину онога што има. Ако уме да мисли онда се он никад неће решити да сам себи чини зло. Ту је првенствени значај казних прописа.

Ево онда социјалне задаће кривичнога права: да између правних добара појединца и заједнице пробере она, која нарочито треба да заштити казном и да их унесе у свој зборник. Кад то учини онда да одлучи како их, на који начин, којом ефикасношћу треба заштити, на име каквом и коликом казном злочинце треба казнити. Оно сад на даље има да утврди принципе и методе овога диференцирања и одабирања. Већ из ове задаће види се да свака културна и политичка епоха човечанства мора имати своје кривично право, које са друштвеном целином расте и развија се.

Казна као спољни израз егзистенције кривичноправне власти државне, јесте реакција целине противу човека, појединца, који није хтео да поштује онај ред што га је целица поставила. Казна има циљ: да код свакога који би намеравао извршење кривичнога дела пробуди осећај страха за себе. За своја правна добра, а ако је дело већ извршено онда да дејствује тако да деликвент у будуће слична дела више не чини. На овој задаћи организује се систем казни и врши се одмеравање казне. Од спореднога је значаја да ли ће се овоме репресивном или првенственоме дејству казне придавати већа вредност. Оба се дејства признају.

Из циља казне несумњиво излази да кажњиве акције људи могу бити само озбиљне и свесне акције. Ако казна превентивно делајући, има смер да појединцу стави на знање да се он извршењем дела ставља у опасност да нашкоди самоме себи, онда ће то она моћи само тада, ако је деликвент у моменту радње свестан тога да он чини нешто што је забрањено, недопуштено, да вређа туђа правна добра, да чини нешто нашта нема права. Деликвент дакле мора имати правилан појам о својој радњи и последицама њеним. Јер ако он у опште дела без свести, или ако дела у уверењу да чини нешто Законима, моралом и сватањем средине у којој живи, допуштено, кад нема представе о противправном или противдужносном карактеру своје радње,

онда од куда може ту бојазан од казне утицати на њега и одвраћати га од вршења злочина? Пре свега злочинац треба да је у опште способан да појми значај своје радње, по том, да је у конкретном случају био способан да га појми, па тек према таквоме човеку може запређивање казном стварати отпорни мотив жељи за злочином.

И свој репресивни циљ може казна оставити само према свесним акцијама људи. Тиме што су извршили злочин, повредили социјални мир, злочинци су показали једну антисоцијалну црту свога карактера. Они су се показали неспособнима да живе животом који постојећа друштвена организација тражи од појединца. Циљ извршења казне тада јесте да изглађава те антисоцијалне црте њихова карактера. Тога ради се захтева потпуно индивидуализација казне, прилагођавање њено особинама појединих злочинаца, деловање онако и оним средствима како се тај конкретни злочинац најбоље може поправити т. ј. оспособити се да може живети и опходити се са људима онако како закон прописује, како је то нужно ради опстанка друштвене средине у којој је.

Да би пак једна радња била израз карактера деликвентова, да би она била одблесак његових интелектуалних склоности, његових психолошких особина, та радња мора бити производ његове свести, мора бити свесна радња. Ова радња треба да се јави као резултат борбе многобројних престава у свести. Унутрашњи надражаји, психичке особине, карактерне црте, ваља да добију прилике да конкуришу са спољашњим надражајима, да учествују у борби око формирања одлуке, око креације воље. Нема ли те борбе престава за радњу и последицу и против њих у свести, нема ли свеног остваривања последице помоћу радње, онда ми по таквоме поступку човеком не можемо да оценимо његове карактерне особине. Какве антисоцијалне карактерне црте или не. Деловање казне ту би било беспредметно. Ако се њена примена хоће да оправда, онда се она може примењивати само на свесне људске акције.

Полазећи са ових основних поставки, одмах се закључује да се кажњавати само може човек, као једино свесно биће. А човек пак може бити кажњен само тада ако је делао свесно. Кад год је код деликвента оскудевала свест о његовој радњи, та радња не може бити подложна казни. То је у опште признати принцип у кривичном праву. Отуда се у многим законодавствима, па и код нас деца до извеснога доба за све своје поступке не кажњавају, јер се претпоставља да не могу имати свести у својој радњи и карактеру њеном. На даље се поступци људи без свести, духовно болесних, и оних који су у моменту лишени могућности за нормално, расуђивање здраво, такође не кажњавају.

(НАСТАВИЋЕ СЕ)

Живко Топаловић.

ОДГОВОРНИ УРЕДНИК

ПОКУШАЈ ОДРЕЂИВАЊА ПОЈМА

од

Д-ра Августа Миричке

јавног редовног професора права на чешком универзитету у Прагу

(СВРШЕТАК)

Али ако одговорни уредник не мора бити уредник у обичном смислу речи, т. ј. не мора учествовати у правим уредничким пословима, зар онда нису привидним уредницима широм врата отворена? Ја мислим, да то не стоји и да нарочито овде заступано гледиште за цело ту злоупотребу не потпомаже ни у чему више од ма које њему противне теорије. Јер је баш по нашем мишљењу једна важна, стварна ознака за разликовање, која карактерише привидног уредника, као што је већ речено, та околност, што при његовом постављању *није постојала намера да му се да онај утицај на садржину штампаног сауса, који је потребан ради испуњења законских дужности одговорног уредника.* Да ли ствар тако стоји или не, цениће суд у конкретном случају на основу слободног оцењивања датих чињеница.

Без важности је, да ли одговорни уредник врши или не у појединим случајевима дати му утицај. Ако он то не чини, онда према околностима постоји његова немарљивост у области права о штампи или штампарски деликт (на пр. непубликовањем исправке и т. сл.). Ипак његов правни положај као одговорног уредника остаје тиме начелно недодирнут. Следствено то важи и у случају кад постављени одговорни уредник дотични утицај у *опште* не би вршио. Наравно да би ова чињеница могла према околностима чинити важан основ подозрења за то, да имамо посла са подметнутим уредником.

Са тог истог становишта морао би се процењивати случај, кад би одговорни уредник свој утицај на садржину листа у опште истина вршио, али кад би и поред тога у поједином случају у лист ушло штогод кажњиво без његовога знања или против његове воље, или кад од њега наређено штампање неке исправке или неке званичне објаве не би било извршено, па било да се ово десило услед погрешке или услед мешања кога другог лица, које би ометало наредбе одговорног уредника, на пр. нашошћу слагача или самовласном наредбом подузетника новина и томе слично. Да ли би се у таквом случају без обзира на то могла ставити одговорном уреднику на терет каква кривица, питање је фактичко. За нашу материју приметимо, да се из неког појединог случаја ове врсте још не сме изводити, да одговорни уредник нема утицаја на садржину листа, потребног за испуњење његових законских дужности, и да стога није одговорни уредник или да је престао то бити. Наравно да би било другачије, кад би се такви случајеви чешће догађали, кад би од стране одговорног уредника у ње-

говоме делокругу издате наредбе стално бивале игнорисане, а поглавито кад би диспозиције одговорног уредника стално својевољно мењале и ометао сам подузетник новина или по његовој вољи и са његовим знањем неко друго лице. Ово би био за цело несумњив знак за то, да постављени одговорни уредник у ствари није одговорни уредник, да он то одмах с почетка није био или да је у току времена престао бити.

Из овога се по моме мишљењу јасно види, да наше гледиште свуда тамо, где околности побуђују сумњу да имамо посла са подметнутим лицем, пружа суду погодно средство за то, да из ових околности може извући консеквенце, које одговарају намерама закона.

На крају само још да у вези с овим што је речено додирнемо питање, како се са гледишта кривичнога права о штампи има поступати с оним лицем, које је у поједином случају самовласно осуђивало наредбе, издате од стране одговорног уредника, и тако произвело повреду закона (деликат садржаја или реда).

У овом погледу за цело је пре свега несумњиво, да би ово лице, ако је у питању *деликат садржаја*, могло бити под околностима узимано на одговор по *општим казнено-правним начелима*. Сумњиво би само могло бити, да ли би било могуће, узети дотично лице на одговор по *особеним* прописима закона о штампи, да ли би дакле на пр. могао бити узет на одговор штампар, који би самовласно нешто додао којој званичној исправци, због престаја забране глосирања. У овом погледу могла би се поглавито по аустријском праву појавити сумња, пошто је текст дотичне казнене норме § 22. зак. о штампи (нарочито у упоређењу са § 21.) у тој мери општи, да се може односити не само на самога одговорног уредника, него и на сваку другу личност, која је крива због прекорачења забране.

Али и поред тога ваља узети, да се у таквом и сличним случајевима друга личност, ван одговорног уредника, не може казнити због деликта реда, и то за то, што оне дужности, чије је занемаривање овде угрожено казном, само на одговорног уредника падају, те су према томе *чисто личне особене дужности његове*.

Ствар не стоји другачије него као кад би непозвано лице произвело несрећан случај тиме, што би нешто покварило на машини, која је поверена старању једнога машинисте. И овде се учинилац не може казнити казнама, које су одређене за занемаривање особених дужности машинисте, него само по општим казнено-правним одредбама.

Гледиште Friedmann-а (Предлози за прераду аустријскога права о штампи стр. 33.) да би такав упад у права одговорног уредника, да би тако обликовање његове контролне дужности *de lege ferenda* требало да буде кажњиво као преступ против реда у штампи, сматрам да се са теоријског становишта може дискутовати, али тешко да постоји каква практична потреба за таквом законском одредбом, особито што се оно лице, за које је доказано да је самовласно пу-

стило у штампу садржину противну казненом закону — а овај случај стоји за цело поглавито у питању — може узети на одговор по правилу као доложни учинилац деликта садржаја.

Превео

Д-р Д. Аранђеловић.

ПОУЧНО-ЗАБАВНИ ДЕО

ЈЕДАН ДЕТЕКТИВ

J. Joseph Renaud

Ручак у врту доврши се. С времена на време лак ветрић мешао је мирис сунцокрета и руже са димом наших цигарета и лагано љуљашкао један шумарак хортенсија. Стари истражни судија, чију су некадашњу прослављену финоћу, запамтили многи окривљеници, рече ми:

— Прочитао сам сву криминалну литературу која је данас врло на гласу. Полицајци и допови показују силну дар, за дивљење, у извођењу својих послова. Али сам их још боље упознао у једном догађају који је једина непријатна успомена из моје дуге каријере...

Почео сам своју каријеру у једној префектури суседној Паризу и, Бога ми, са успешним почетком. Једна дружина допова, врло дрских, у нужди и убица, терорисала је целу околину. Сами су себе звали: „непобедими“. За шест месеца ја успех, да их похватам и изведем пред поротни суд, после врло живе и испреплетане истраге, непрестано праћен штампом. Због тога славнога резултата, који ме је уздигао на извесну зависну висину, ја добијем месец дана одсуства, да га проведем у Паризу, јер сам то заслужио.

Једног јутра добијем писмо, писано неком неотесаном и крутом руком, оваке садржине:

„Наша трупа још живи и осудила вас је на смрт, ако нам не платите суму од педесет хиљада франака: Ако пристајете, обесите једну цепену мараму на прозорски наслон ваше собе. Непобедими“.

Прснем у смех. Који ли то мој друг тера оваку шалу са мном?

Али, на два дана, после тога, кад сам се, око поноћи, враћао кући, нешто удари у зид, са свим близу мене, и у исти мах одјекну страхан пуцањ. Видех две сенке како промакоше измеђ Еспланаде. При светлости неколиких свећица, нађем дубоку бразду од зрна у зиду и само зрно које, све спљоштено, лежаше на тротоару... Добро и лепо гађали — преко мене!

И сутра дан у мојој јутарњој пошти нађем једну отворену карту са овим речима, писаним плајвазом: „прва опомена! Непобедими“.

Прекосутра, после мога доручка јутрењег млека, поче ме грчити нешто врло неразумљиво и гадно у стомаку, од чега сам до увече patio. Један пажљив лекарев преглед млека констатовао је, да у млеку има арсеника и средстава за повраћање. Ту истину потврдише још и ове речи: „Друга и последња опомена. Ми можемо и појачати дозу. — Непобедими“.

Не, то није могућно! Зар ја један магистрат да живим животом Монтепена или Конана Дојла! Па још овај пуцањ! Ово млеко које је купио у честита млечара мој стари момак који ме је однеговао!.. Ја сам изгубио присебност, признајем. Ужас који ме је мало по мало обузимао, а немам моћи, да га онако опишем, како бисте га и ви, као и ја, осетили, после овог оваког пријатног и доброг пољског ручка под овим сумрачком који румени дубоку пољску тишину! У пуној младости, при првим почечима у успесима, видети, како се, изненадно и безразложно, испред вас испршава црна аветиња!.. Ах, познао сам ја то добро, смртне сам ја муке претрпео, осуђен на издржавање изречене смртне казне у својој ћелији...

Успех да себе мало „уздижем“. Аја, неће ме увући у клопку! Видеће се то! И по други пут триумфоваћу ја над том руљом! Увек са пуним револвером, са храном прегледаном тачно и са пуно енергије увек за све готов. Чак сам и то предвидео, да пишем мојој банци, да само мени лично, без обзира на поднесена писмена од моје стране, издаје новац и моје заложене вредности. Тако да за случај, кад бих био лишен слободе, и наредбе, које бих био приморан да издајем, не извршује.

Једнога дана, враћајући се са своје кратке, свакодневне, шетње, дође ми на памет једна мисао. На првом спрату мога стана на једним вратима стоји прикована бакрена дашчица са натписом: „Дик Бертран, приватан детектив“. Читао сам, сећам се, у новинама похвалних notiца за тога човека због његових „испредања, истраживања, мотрења и штићења оних којима се прети“... итд. Што га не бих запитао за мишљење?

Један окретан слуга уведе ме код г. Бертрана, човека глатка и отмена, врло допадљива, који је слушао пажљиво моја навођења.

— Господине судија, то је врло озбиљно, рече он. И овоме је мање узрок каква претња, колико је освета. Они хоће и ваш новац, али и живот. Занимао сам се ја таким случајевима. Покушаћу, да вас извучем из невоље. Моја награда, ако успем биће десетина суме коју вам они траже. То није премного, јер се излажем големом ризику. Разумете ли? Добро. Треба да окачите о ваш прозор једну мараму, као да имате намеру да проспете паре, ма да ћете ишчежнути пре двадесет и четири сата. Ја ћу се „направити“ као ви главом и обући ваше одело. Најпосле, вас ћу преобући и дотерати вам лице, као у радника. И, док ви, измакнете споредним степеницама, ја, представљајући вас, изаћићу мирно; свет ће мислити да сте то ви, а ако буду покушали, без сумње, да ме ухвате, ја ћу, како знам, све припреме тих угурсуза, већ, припремити неколико изненађења за њих.

Одох горе да истакнем знак и да обавестим мога слугу, да ћу одсуствовати два дана. За тим, за неколико минута г. Дик Бертран претвори се у „мене“ чудесно! Ход, ношење главе, начин кретања једне руке и држања пресавијене

друге руке, лако стезање мишића леве трепавице, све као — плунути ја! И моје хаљине, мој шешир, моје рукавице, мој штап, стоје му не може боље бити! Да се превари и највештији човек! Натрпо потрфељ старим хартијетинама, које су требале представљати учену. Ја се претворих у једну силу од радника са руменим лицем.

— Ви не можете ићи свуда у том костиму, рече ми мој најмљени заштитник. У Вил-Авреју у улици „Св. Марија“, бр. 6, има један породични пансион, који држи г-ђа Лапорт, једна врло поуздана личност, код које сам већ имао прилике да шиљем људе ваше судбине. Она ће вас снабдети једном собном хаљином. И тамо ћете очекивати моје новости, које ће бити, надам се, брзе и добре.

...Г-ђа Лапорт, врло лепа, црномањаста особа, враћала се баш тада, са испраћаја неке енглеске породице, са станице, која се враћала у Лондон. И ја сам био њен једини пансионер. Моја соба, мирна, свежа и искићена цвећем, имала је изглед на Севарске брежуљке. И, после мојих скорашњих мука, осећање моје да сам заштићен од „непобедних“ беше драгесна. Умијем се и обучем собну хаљину.

На скоро ручак распростре неки слађани мирис; то је био идеалан ручак лице у лице са том г-ђом Лапорт, која је била толико исто духовита, колика и заносно лепа. Ох, један створ големо очарљиви!.. Шта ћете, био сам млад! Шампањ је пенушио!.. Тврдо сам веровао, да ћу, после ручка, на канабету бити са свим близу обожаване црнојке!.. Али, то је само једна успомена и то — пушта!..

Пробудих се тридесет и шест сата, после легања на овом истом канабету, а у утроби мојој једно свирепо увијање од грчева. Кућа беше празна и затворена. Викнух кроз прозор: пролазници ме избавише. Бих извештен од лекара, да ја изгледам као отрован извесним врло јаким опијумом, а од жандарма, који дотрчаше, да она кућа, закупљена са намештајем за осам дана од неке тобожне г-ђе Лапорт, није никад ни служила за породични пансион.

Истина ми сину пред очима... Одјурим најбржим колима у моју банку, где ми, изразом чуђења, од мога пренаражења, благајник да на знање: да сам јуче ја дошао лично, са својим признаницама, потпуно у реду, и примно све што сам имао у банци. Показа ми моје потписе; и сам ја морао бих се у њима преварити!

Што се тиче г. Дика Бертрана — више се није појављивао. Видео је, да је агенција хладна према мојој афери, те је решио, да исплеткари сву ту аферу, тврдо верујући, да ћу ја потражити његове услуге, што би ми, у случају, могао понудити! И пуцање револвера, зачин, присут у суд од млека мога старог служитеља, у пролазу поред њега, оно прерушавање, ручак уснављив код једне веште саучеснице, све је то његово дело.

И та крађа оста некажњена: дуго година морао сам живети врло оскудно. Али, опет, знате ли, шта и данас још од бола носим у својим прима, понесене

из те авантуре?... Глупост!... Не за невраћеним мојим новцем, него за изгубљеним из мојих очију витога стаса и крупних и умилних очију госпође Лапорт!...

25. октобра 1910. год.
Неготин.

С француског
Ник. Ст. Матијевић

ИЗ СТРАНОГ СВЕТА

Полиција у Лондону. — Услед изјаве управника париске полиције познатог Лепина: да му је са 8000 жандарма — колико их има париска полиција — немогућно осигурати потпуну безбедност у свима крајевима Париза, француски стручњаци чинили су упоређење између париске и лондонске полиције, и том приликом дошли до ових резултата:

Реон лондонске полиције велики је 24 километра, т. ј. тринут је већи од реона париске полиције, и у њему станује преко 6,000,000 становника. Број полицијских органа, који се брину о њиховој сигурности, износи 19,500¹⁾, од којих 1000 стоје под управом општинског председника, док су остали под управником вароши. Број овај довољан је да осигура готово потпуну безбедност у Лондону. Ноћни напади по улицама, слични онима у Паризу, врло су ретки: по 4—5 годишње, и ако лондонске улице преко ноћи нису ни приближно онако живе као улице париске. Лондонски полицијски органи немају никаквог оружја, и приликом ноћнег патролирања иду појединачно, а не по двојица као што је то у Паризу. Има више узрока због којих је овако велика разлика између успеха лондонске и париске полиције. Енглезима је, пре свега, урођено *поштовање власти*. Сваки полицијски орган у њиховим је очима представник друштвеног реда и, као такав, довољно заштићен својим званичним карактером. Са овим, чисто психолошким разлогом, у вези су и многи материјални од којих су најглавнији: *строге казне, батинање и тешкоће* с којима је скопчана *купиовина оружја*. Напад, који би имао за последицу убиство, изједначава се са убиством с предумишљајем и кажњава смртном казном. Казна ова изриче се веома брзо и извршује, вешањем, у самом затвору, т. ј. без ларме и церемонија а листови јој посвећују свега два до три реда. Осуђени апаш није херој, већ предмет презирања, који друштво уништава као сваку штетну биљку са минимум формалности. За покушаје злочина и извесне преступе постоје *батине* које су, после смртне казне, најстрашније за измет друштвени. Што се тиче оружја, у Лондону га је много теже купити но у Паризу. Гвожђари и пушкарни смеју га продавати само познатим и исправним личностима. На случај сумње купац мора донети допуштење од полицијског комесара кварта у коме станује.

¹⁾ Целокупни број полицијских органа у Паризу износи око 10.500.

ПОУКЕ И ОБАВЕШТЕЊА

Учињена су нам ова питања:

I

Суд општине доњо-зуничке, актом својим Бр. 2416, пита:

„Општину Д. зуничку, у срезу заглавском окр. тимочком, сачињавала су до сада два села, — село Доње и село Гор. Зуниче. Седиште је општ. суднице било у Д. Зуничу.

Њ. В. Краљ, указом својим од 29. новембра т. г. одобрио је решење Народне Скупштине, да се село Г. Зуниче одвоји од општине доњо-зуничке, и са другим селима образује засебну општину, и суд овај, наредбом власти ср. заглавског од 8. децембра т. г. Бр. 23.547, одређен је да предњи указ изврши.

По извршеном разгруписавању, село Д.-Зуниче остаје само за себе са општинском судницом у селу Д.-Зуничу, и према овоме отпао је један кмет и седам одборника, који су из села Гор. Зунича. На како је председник ове општине из села Д.-Зунича, кога је бирало и село Гор. Зуниче, настаје питање: хоће ли се за ову општину До. Зуничку, по извршеном разгруписавању, извршити избор само за отпали број часника — кмета и одборника, или ће се одредити и извршити избор и председника и целог одбора општине Д.-Зуничке или не, или ће досадањи председник остати и даље са својим одбором, а да се изврши избор само за онај број часника колико је отпало.

Па како у закону о општинама, у ниједном члану, нема пропис за овакве случајеве, то се учтиво моли уредништво за обавештење у првом наредном броју“.

— На ово питање одговарамо:

Члан 68. закона о општинама постаља правило, да у случају разгруписавања, нове општине бирају свака за себе: председника, кметове и одборнике.

Како је одвајањем села Горњег Зунича, од досадашње општине доњо-зуничке, извршено разгруписавање, то се у смислу поменуте законске одредбе има извршити нов избор једнога кмета, ради састава општинског суда у смислу чл. 88. реченог закона, даље председника општине и одбора, јер су и председник и одборници бирани докле је у саставу било и село Г. Зуниче те се може претпоостављати, да је резултат садашњег састава општинског часништва дошао утицајем гласача поменутог села.

II

Суд општине островичке у срезу нишког, актом својим Бр. 1560, пита:

„У селу Островици ове општине, постоји један сеоски дућан.

Суд ово општински, приликом састава општинског буџета, унео је у приход од дућанске аренде суму од 200 динара, коју је и општински одбор одобрио приликом одобравања истог буџета.

Сеоски дућаница жално се начелнику среза нишког, што му је аренда од 150 динара, колика је била у претпрошлој години, повећана сада на 200 динара.

Среска власт, на основу жалбе жалцоца наредила је одбору ове општине, да засебну одлуку донесе о овој аренди, на коју дућаница има право жалбе.

Одбор општински одлуком својом Бр. 992, одредио је 200 динара аренде, и суд општински исту је спровео среској власти на одобрење.

Власт среза нишког, разматравши одлуку одбора ово општинског, одобрила је исту, а жалбу жалцоца одбила решењем својим № 15746, противу чијег се решења дућаница није хтео жалити, већ је исто постало извршно.

У току овог времена суд је послао поменути буџет преко среске власти окружном одбору на одобрење, који га је решењем својим од 16. № 663 одобрио, али је аренду смањено од 200 на 150 динара, претржавши првобитну суму црвеним мастилом и наредио да се суд строго истог придржава.

Како је општин. одбор у буџету па и засебном одлуком одредио аренду дућанску годишње 200 динара, а окружни одбор смањено на 150 динара, дућаница пак неће да плати повишицу у 50 динара, то настаје питање; да ли је меродавнија одлука среске власти под № 15746 или решење окружног одбора № 663, кад на ниједну одлуку није жалба изјављена вишеј власти, и да ли треба наплатити 150 или 200 и ако би требало учинити ово последње, онда на који начин треба наплатити разлику у 50 динара, кад дућаница и даље остаје упоран.

Да не би суд општински овде погрешно, то учтиво моли уредништво за што скорије објашњење“.

— На ово питање одговарамо:

По члану 5. закона о сеоским дућаницама, аренда оних дућана, чије је постојање одобрено од стране надлежних власти, не може бити мања од 150 ни већа од 300 динара на годину.

А колика ће баш бити у овим границама минимума и максимума, одређује општински одбор.

Ово право одбора апсолутно је, и не може га спорити ни крвноти ни једна власт.

И, кад је он засебном својом одлуком нашао, да дућанска кирија треба да је 200 динара, па га одлука његова одобрена и одлуком надлежне надзорне власти, онда тако има и да остане, без обзира на то, што је ту суму смањено окружни одбор при прегледу и одобравању буџета, пошто он то право није имао ни по поменутој законској одредби, нити га може извести из чл. 108. закона о уређењу округа и срезова.

Ако дућаница не пристане да ону разлику од 50 динара плати на леп начин, онда нека општински пуномоћник подигне редовну тужбу код тога суда, па нека суд то потраживање утврди и регулише својом пресудом, па кад ова постане извршном, нека га и наплати.

III

Суд општине вишевачке, актом својим Бр. 2253, пита:

„Општина вишевачка суседна је општина са општином бошњанском, поред

које граничи пут, и раздваја једну општину од друге.

Неки становници у атару општине бошњанске попуштају своја имања и заузимају од пута који води између ове две општине, а неки пак од грађана ове општине вишевачке такође попуштају своја имања и заузимају од пута на атару општине бошњанске.

Питање је сада: која је општина надлежна за расправу овога дела т. ј. да ли општина вишевачка само за грађане општине бошњанске што заузимају пут, и гоне на атар ове општине, или над својим што заузимају пут и гоне на атар општине бошњанске, јер је суд овде у недоумици за овај спор, пошто општина бошњанска предузима исљеђење и на срам грађана општине вишевачке што заузимају пут, а тако исто и на својим грађанима.

Као предплатник листа молимо уредништво за објашњење у првом наредном листу, те како би суд знао управљати се за даљи рад“.

— На ово питање одговарамо:

И по начелу постављеном у § 35. кр. суд. поступка, и према наређењима § 4. Полицијске Уредбе и чл. 94. закона о општинама, општински судови морају да цене своју надлежност прво по месту где је учињено казниво дело и по месту у коме кривац живи, па тек онда по томе, где је кривац ухваћен.

Како је пут, чијим се заузимањем врши кривично дело гранична међа, те се узима да половина припада општини вишевачкој а половина бошњанској, онда је за грађане општине бошњанске надлежан суд општина бошњанска, а за грађане општине вишевачке суд општине вишевачке.

И један и други треба да настану енергично, да се захватачина сузбије и одржи угодно и потребно саобраћајно средство.

ОДЛУКЕ ДРЖАВНОГ САВЕТА И КАСАЦИОНОГ СУДА

Одлука опште седнице Касационог Суда

од 19. октобра 1910. год.

Јагодинском првостеп. суду били су оптужени Ж. Ж. и В. И. и то: 1.) што су 3. фебруара, кад су продали приват. тужиоцу 1. пак кукуруза, измерили на име некога М. В. под бр. 39 свеска 51. кантарске признанице општине јагодинске, који је мерио 63 кгр. добивени дупликат признанице преправили додавши броју 1 једну „0“ речи пак слово „а“ пред бројем 63 број „7“ и од броја 1 направили број „7“ и са тако направљеном признаницом наплатили од тужиоца 84:33 дин. у место 7:50 дин. дакле више 76:83 динара; и 2.) што су 27. јануара, када су признаницу бр. 98 свеска 42 општ. јагодинске извадили на име некога Н. С. преправили додавши броју 1 још број „1“ словима пак слово „а“, поред броја 63 додали број „7“ а од броја 1 напра-

вили број »7«, и са тако преправљеном признаницом наплатили од тужиоца 84:29 дин. у место 7:64 дин. дакле више 76:60 динара.

Првостепени суд је нашао да у овим радњама оптужених стоје два дела преваре из § 253 тач. 2 крив. зак. кажњава по § 252. крив. зак. па нашао да су за прво дело криви осудио их је по годину дана затвора. Но Апелациони Суд по незадовољствима држ. тужиоца и оптужених нашао је, да у радњи оптужених стоје два дела преправљања и употребе лажне исправе кажњива по § 147. крив. зак. нашао да су оптужени за прво дело криви осудио их је са по две године робије.

Но по жалби држав. тужиоца и оптужених, Касациони Суд примедбама свог I. одељења од 25. септембра 1910. год. № 10613. поништио је пресуду Апелационог Суда а са разлога:

Погрешно Апелац. Суд налази, да овде стоје два дела фалсификата исправе из § 147. крив. зак., а не дела преваре из тач. 2. § 253. крив. зак., као што је првостеп. суд у својој пресуди утврдио.

И код фалсификата и код преваре намера је учиниочева да неистинитим представљењем фактичког стања прибави себи користи или причини коме штете.

Код фалсификата тај се циљ постиже преиначавањем *извесних* истинитих исправа и употребом њиховом, а код преваре при уговорима, као што је овде случај, тиме, што се изопачавањем праве истине наводи неко лице да на уштрб своје имаовине што учини:

Под исправама, пак, чије фалсификовање као кажњиво предвиђа § 147. крив. зак., разумеју се, према последњем одељку овог законског прописа, исправе које служе као доказ о уговорима, обвезностима и у опште о каквом праву или правним односима.

Инкриминоване кантарске признанице не могу се сматрати као такве исправе. Оне у себи не садрже констатовање каквог уговора, права или правног факта који би имао правних последица за лице према коме су употребљене. Садржина њиховачиче се једног фактичког стања — количине ствари измерене на општинском кантару, а то није правни факт, чије се констатовање захтева у исправама по којима може бити дело фалсификата из § 147. крив. зак.

Предисивањем кантарских признаница и употребом њиховом оптужени су ишли на то да тужиоца доведу у заблуду односно количине кукуруза истовареног у његову магазу и он је под таквом заблудом и исплатио неистинито представљењу количину кукуруза а у таквој радњи оптужених стоји дело преваре, као што је првостепени суд нашао.

Апелациони Суд није усвојио напред поменуте примедбе Касационог Суда већ је под I. октобром 1910. год. дао следеће противразлоге:

У радњи оптужених Ж. и В. стоје два дела преиначавања исправе, која се казне по § 147. крив. зак., а не дела преваре као што је I. одељење Касац. Суда нашло,

јер за појам преваре, тражи се, да варалица у користољубивој намери лажним представљањем, изопачавањем и прикривањем истине наведе кога, да што на уштрб свога имања учини или неучини, што ислеђењем по овој ствари није ни утврђено, већ на против утврђено је да су оптужени добивене кантарске признанице преправљали у намери да себе користе а купца оштете, па су по тако преправљеним признаницама наплату и извршили.

Да овде стоје наведена два дела преправљања исправе казнима по § 147. кр. зак. и да су кантарске признанице јавне исправе којима се доказује количина и тежина измереног предмета — Апелац. Суд налази из следећег:

По чл. 1. зак. о општинској мерици, све што се у јавном саобраћају прода, а у тежини већој од 25 кгр. или литара, мора се измерити на општинским мерелима — кантарима, а по чл. 3. II. одел. истог закона мерење врше општински службеници — мерачи који при ступању у ову службу морају положити заклетву, а по чл. 21. правила о извршењу закона о општинској мерици, мерачи су дужни издати сопственику измерене робе признаницу о измереној роби, а у којој признаница мора бити број колета и укупна тежина измерене робе.

Кад према напред наведеним законским прописима, све што се у јавном саобраћају прода мора бити на општинском кантару измерено, да сопственик измерене робе добија кантарску признаницу о количини и тежини измереног предмета, и да те кантарске признанице издају заклетви општински службеници, — то онда овако издата признаница према § 187. и 188. грађ. с. пост. има карактер јавне исправе, која у овом случају служи продавцу као доказ о количини и тежини измереног предмета, а по којој му признаница купац по куповној цени измерену робу има исплатити, — па када су оптужени однадлежног лица добивене у законој форми кантарске признанице преправили како у количини тако и у тежини измереног кукуруза, и тако преправљене признанице употребити и наплатили већу суму новца него што су требали наплатити, — онда овде стоји дело преправљања исправе, која има карактер оне исправе, која је предвиђена у § 147. крив. зак., јер се кантарском признаницом тврди обвеза продавчева, да је он дужан по истој измерену количину кукуруза предати купцу, а тако исто по истој признаници обавезан је и купац по закљученој цени између њега и продавца, исплатити продавцу измерени кукуруз у тежини означеној у кантарској признаници.

Према свему напред изложеном Апелациони Суд налази, да су кантарске признанице оне исправе које је предвидео § 147. крив. зак. и да се преправљање истих у намери да се неко на штету другог користи, — казни по наведеном § 147. крив. зак., и да овде не стоји превара — § 251. крив. зак.

Према овако датим противразлозима Касациони Суд у својој општој седници

од 19. октобра 1910. год. нашао је, да су противразлози Апелационог Суда закону саобразни а да не стоје примедбе I. одељења Касационог Суда.

М. Л. Р.

СЛУЖБЕНЕ ОБЈАВЕ

ПОТЕРЕ

Михајло Т. Рајковић, из Кријева, одговара за крађу али се налази у бегству.

Он је стар 28 година, у сељачком оделу. Денеша начелника ср. орашког Бр. 21438.

Живан Милијановић, из Сиблице, окривљен за убиство, побегао је из среског привора.

Он је стар 21 годину, раста средњег, промањаст, широких образа, на десном образу и врату има ожиљак. У оделу је сељачком.

Денеша начелника ср. космајског Бр. 26842.

Стеван - Василије - Цајић - Миленковић, из Алдинца, редов III пешадијског пука, побегао је из војног затвора у Широту.

Он је стар 21 годину, добро развијен, косе смеђе, очију зелених.

Денеша начелства окр. широтског Бр. 14123.

Живан Милић, из Лесковца, извршио је разбојништво над Рајком Тодоровићем из Пананке па затим побегао.

Он је стар 30 година, сув, смеђ.

Денеша начелника среза алексиначког, Бр. 18468.

Драгиша Миловановић, из Горјана, извршио је опасну крађу, па затим побегао.

Он је стар 30 година, малог раста, дежмекаст, косе и бркова смеђих. У сељачком оделу.

Денеша начелника среза ужичког Бр. 12078.

Милош Јовановић, мутавиција и **Ђорђе Савић**, оба из Црковнице, одговарају за опасну крађу и покушај убиства али се налазе у бегству.

Милош је стар 21 годину, раста средњег, очију и бркова плавих, образа дугих.

Ђорђе је стар 25 година, средњег раста, сувонрав, бркова малих прих, смеђ, косе коврцасте. Оба у сељачком оделу.

Денеша начелника среза лесковачког Бр. 20975.

Милан Ф. Седлић, из Пилатовића у ср. драгачевском, покрао је свога газду Петра Симића, пекара из Обреновца, и однео му 180 динара у новцу и 12 цакова.

Денеша начелника среза посавског округа ваљевског Бр. 1926.

Сретен Поледица, из Ерчега, има да издржи годину дана полицијског надзора, али се налази у бегству.

Он је стар 32 године, средњег раста, косе и бркова риђих, обријан, на левом уву има белегу.

Акт начелника среза моравичког Бр. 13785.

Непознати разбојници, ноћу између 26. и 27. прошлога месеца, разбили су касу Јарослава Чечелског, апотекара из Пожаревца, и из

исте украли: 2000 динара у банкнотама по 10 динара са бандеролом «Кредитне Банке», четири стотинарке, 500 дин. у повчаницама од по 10 дин., један фишек од 50 дин. увијен у бланкету «Штедионице Свилајначке», две банкноте аустријске од по 100 круна и једна од 10 круна, једна златна монета од 10 круна, два руска «Империаља» од по 40 динара, један наполеон од 20 дин., једна кутија у којој је било 11 комада стотинарки и 70 дин. у банкама, једну меницу са потписом Ђоке Марковића а жиром Д-р М. Манојловића од 23. или 24. децембра од вредности 1000 дин., једну меницу од 1200 дин. Михајла П. Живановића из Краљева са жиром Д-р М. Манојловића издату за 24. децембар прошле године, једну меницу од 300 дин. са жиром Д-р М. Манојловића, датiranу 10. новембра прошле године; све ове менице здружене су са есконтним листама означене са бр. 85, 110 и 111; једну меницу без рока од 3000 са потписом Илије Цакића и жене му из Смедерева, стару меницу од 700 дин. Симе Николића, три менице Игњата Шлангера у износу 306 дин., једна стара меница — исплаћена — од 800 дин. Станоја Матића, из Сараорца.

Од докумената однесено је још: тапије: од млина, штале, багремара, бив. млина Обрада Јовановића и куће Д-р М. Манојловића, даље: полиса осигурања млина, пореске књиге Д-р М. Манојловића и Јосифа Чечелског, једно требоваше сточареког завода за мекиње, неколико писама Врачарске Задруге о призьеном новцу, две уложне књиге Управе Фондова једна на злато а друга на сребро, и једна бисерна огрлица. Денеша начелства округа пожаревачког Бр. 19491.

Препоручује се полицијским и општинским властима, да за овим побеглим лицима учине најживљу потеру, и у случају проналаска стражарно их уште властима које су потернице издале, с позивом на означене бројеве акта или денеша.

Т Р А Ж Е С Е

Светолик Ђуровић, њак 2 разреда основне школе у Кучеву, нестало је још 16 прошлог месеца и до данас се не зна где је. Он је стар 10 година, плав, на левом длану има ожиљак.

Денеша начелника среза звишког Бр. 17636.

Вељка Таловића, тежака из Остре, нестало је 17 прошлог месеца. Он је стар 54 године, висок, добро развијен, косе смеђе, бркова риђих, изнад левог уха има белегу без косе и на десном лицу ожиљак од ране.

Денеша начелника ср. лубићског Бр. 17280.

Исидор Вујић, шегрт браварски, побегао је од свога газде Драгољуба Николића, бравара из Београда, и до данас се не зна где је.

Он је стар 12 година, раста малог, смеђ, у грађанском оделу са шубаром на глави.

Акт кварта палилушког Бр. 11432.

Ќ Р А Ђ А С Т О К Е

Ноћу између 22. и 23. прошлог месеца, украдена је Вељку Марковићу, из Бресија, једна

кобила, матора 13 година длаке алатасте, на челу цветаста, са жигом положено «Т».

Денеша начелника ср. ресавског Бр. 24166.

Марку Мартиновићу, из Бегаљнице, украден је један коњ, матор 10 година, длаке пепелаве, чарнаст у десну ногу, са жигом положено «В». Акт начелника среза грочанског Бр. 16170.

Јовану Петровићу, из Бобова, украдена је 29. прошлог месеца, једна кобила матора 6 година, длаке зелене, висока 150 см. са жигом «К». Денеша начелника ср. ресавског Бр. 24428.

Ноћу између 26. и 27. прошлог месеца, непознати крадљивци, украли су Симеону Марјановићу, из Језера, два вола. Оба длаке прне, матори по 6 година, на челу цветаста, и оболели од шана.

Акт начелника ср. деспотовачког Бр. 24006.

Обраћа се најкња свима полицијским и општинским властима на ове крађе и крадљивце.

ИЗ ПОЛИЦИЈСКОГ АЛБУМА

У половини прошлог месеца допутовало је у Београд једно лице, које се издавало за **Мехмеда Абдулу** из Цариграда, по рођењу из Сарајева.

Како је Мехмед целокупним својим држањем показивао један сумњив тип, то је полиција обратила јачу пажњу на њега, и кад се

Тамо се вели:

«Хафис Алија Делић, из Босне, има сина Ремиса Делића, који је у Београду муфтија.

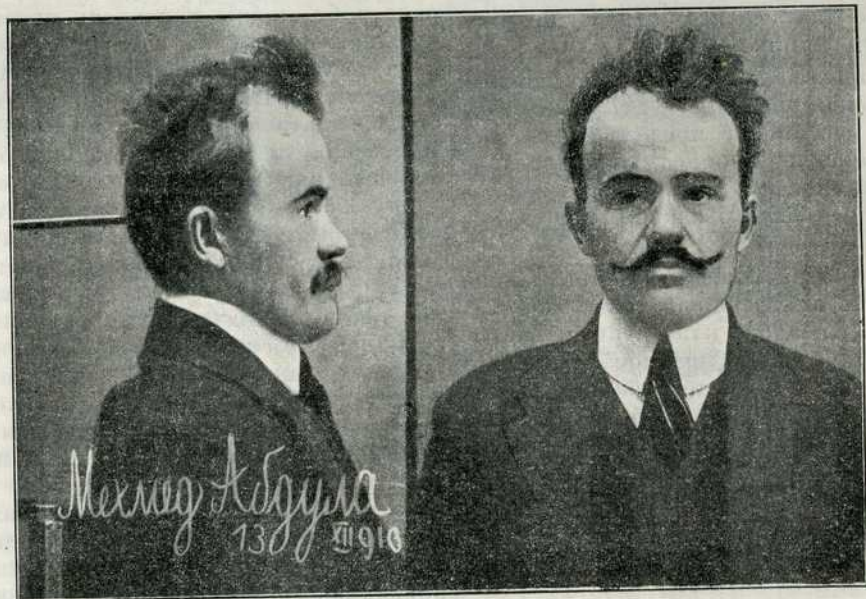
Пре два месеца добије Хафис писмо из Рушчука у Бугарској, ове садржине: «Драги оче! Добио сам једномесечно одсуство као и сваке године, и несрећа ме доведе овде у Рушчук где ме ухапсише. Зашто сам ухапшен то ћу ти други пут казати. Као да ме је Бог научно казао сам овде друго име, иначе би ме знао сав Београд, те бих изгубио част, службу па и живот.

Сада овде лежим под истрагом. Драги оче, о овоме не казуј никоме ништа, него чим примиш писмо баци га у ватру, да не би који сазнао за моју срамоту, а мени пошљи 300 форината. Ако немаш новаца ти узајми од кога, а ја ћу ти вратити кроз неколико дана. Не пропуштај време него ми одмах пошљи. Прими салам од мене — Ахмед Делић.

П. П. Како сам име променуо, то новац пошљи на госпођу Ангелину Петковић, митрополијска улица, фабрика кана, Лазаревић — Рушчук (Бугарска). Ниси ми отац више, ако ми у овој невољи не помогнеш».

Алија Делић, да помогне своме «несрећном» сину, одмах пошље 600 круна на горњу адресу.

Кад на ту пошиљку није добио никакав одговор за дуже време, он се обрати писмом своме

уверила да он живи без одређеног занимања, узела га је на одговор и пресудом својом од 13. пр. месеца Бр. 45061, осудила на затвор и прогонство у Турску.

Тек после извршеног прогонства сазнало се, да се он не презива Абдула него **Крилат**, и да је извршио једну одиста интересантну и оригиналну превару према оцу овдашњег имама г. Мехмеда Ремзи Делића.

Како је та превара већ изнесена у бр. 11. «Хрватског Дневника» од ове године, то је и ми доносимо како је тамо описана.

сину и писмо пошље у Београд, питајући, наравно, шта је с њим и с парам.

На ово писмо добије одговор путем телеграфа, да је он жртва преваре, и да одмах пријави ствар полицији, што овај и учини.

Извиђајем, који је чинила полиција у Сарајеву утврђено је, да је превару извршио овај Абдула и да је он родом из села Гуњанима општине мартиначке у котору фојничком.

Износимо му слику, како би га власти при првој појави могле познати и водити рачуна о њему, ако се још који пут наврати у Србију.